

Klagande

NN

Det överklagade beslutet

Centrala studiestödsnämndens
(CSN) beslut den 30 juni 2021

Saken

Extra tillägg

Nämndens beslut

Nämnden avslår överklagandet.

Nämndens beslut får enligt 6 kap. 11 § tredje stycket studiestödslagen inte överklagas.

Ärendet

NN ansökte om extra tillägg för läsåret 2020/2021 och uppgav att han saknar inkomst. NN bifogade ett intyg från socialförvaltningen om att han uppbär försörjningsstöd. NN bifogade ett intyg från skolkurator daterat den 14 maj 2021.

CSN begärde kompletterande upplysningar i form av uppgifter om NN:s föräldrars inkomster och förmögenhet.

CSN avslog, den 28 juni 2020, ansökan med motiveringen att det saknas dokument och utförlig beskrivning på skäl till att bedöma om skäl finns att bortse från NN:s föräldrars inkomst eller uppgift och intyg som visar föräldrarnas inkomst.

NN inkom med ett intyg från socialsekreterare daterat den 21 juni 2021.

CSN avslog, den 30 juni 2021, ansökan med motiveringen att det inte finns synnerliga skäl att bortse från NN:s föräldrars inkomst och förmögenhet.

NN överklagade beslutet den 9 juli 2021 och anförde bland annat följande. Besluts-motiveringen är att han inte har inkommit med komplettering som styrker varför det är olämpligt att hans föräldrar ska ha försörjningsskyldighet. Socialtjänstens ungdomsenhet skickade ett kompletterande PM till CSN den 21 juni 2021. Enligt samtal med handläggare inkom denna till CSN den 28 juni 2021. Han förstår inte CSN:s avslagsbeslut. Hans föräldrar bedöms ej ha försörjningsskyldighet enligt kommunens försörjningsstödsenhet därför att han har försörjningsstöd trots att han går på

gymnasiet. Han bor själv i en träningslägenhet genom kommunens stödboende. Han sköter sitt hushåll helt självständigt och betalar hyra och uppehälle helt utan stöd från sina föräldrar. Han vill inte vara ekonomiskt beroende av dem på något sätt. Han behöver extra tillägg eftersom han just nu lever på existensminimum.

CSN överlämnade överklagandet och handlingarna i ärendet samt upplyste om att myndigheten inte funnit skäl att ändra det överklagade beslutet.

CSN inkom på begäran av nämnden med ett yttrande. CSN anförde bland annat följande. I det ekonomiska underlaget för bedömning av rätt till extra tillägg ska vårdnadshavarnas inkomster och förmögenhet ingå. Innan NN blev myndig var båda hans föräldrar vårdnadshavare för honom och båda deras inkomster och förmögenhet ska därmed ingå vid beräkning av det ekonomiska underlaget. Endast om det föreligger synnerliga skäl kan CSN bortse från föräldrarnas inkomster. Föräldrar har en lagstadgad försörjningsplikt för sina barn till dess barnen fyller 21 år om de fortfarande går i skolan. Att, vid beräkning av det ekonomiska underlaget, regelmässigt bortse från inkomster för föräldrar som inte bidrar till ett barns uppehälle skulle vara att åsidosätta regeln om föräldrars försörjningsplikt. Enligt praxis kan synnerliga skäl att bortse från förälders inkomst anses föreligga för myndig studerande när kommunen beviljat bistånd bl.a. i form av boende och det är väldokumenterat att föräldrarna varit frånvarande och inte bidragit till försörjningen under många år. NN har beviljats bistånd i form av såväl stödboende som försörjningsstöd då kommunen bedömt att han inte ska vara försörjningsberoende av sina föräldrar. Dessa omständigheter är sådana som talar för att det skulle kunna anses finnas synnerliga skäl att bortse från vårdnadshavarnas inkomster vid prövningen av rätten till extra tillägg. Det har dock inte gått flera år sedan föräldrarnas försörjning av NN upphörde, utan endast kortare tid än ett halvår. Ju kortare tid som gått sedan föräldrarna slutade ta ansvar för försörjningen för den studerande desto svårare är det att dra slutsatser om hur försörjningen kommer att se ut i framtiden. Mot bakgrund av hittillsvarande praxis, och då främst att det gått så pass kort tid sedan kommunen övertog försörjningsansvaret, bedömer CSN att det inte föreligger synnerliga skäl att bortse från föräldrarnas inkomster och förmögenhet. Överklagandet bör därmed avslås. Tilläggas kan att om NN önskar att CSN prövar hans rätt till extra tillägg utifrån föräldrarnas inkomster har han möjlighet att inkomma med sådana inkomstuppgifter till CSN.

NN har fått tillfälle att lämna synpunkter med anledning av CSN:s yttrande men han har inte hörts av.

Enligt tillgängliga uppgifter var båda föräldrarna vårdnadshavare fram till och med NN:s artonårsdag.

Författningsbestämmelser

Enligt 2 kap. 9 § studiestödsförordningen (2000:655) lämnas extra tillägg enligt följande tabell.

Ekonomiskt underlag

Belopp per månad

Mindre än 85 000 kronor	855 kronor
85 000-104 999 kronor	570 kronor
105 000-124 999 kronor	285 kronor

Enligt 2 kap. 10 § studiestödsförordningen utgörs det ekonomiska underlaget av summan av

1. den studerandes och hans eller hennes föräldrars beräknade inkomster, och
2. en femtedel av den del av den studerandes och föräldrarnas sammanlagda förmögenhet som överstiger 75 000 kronor.

För en studerande som är gift beräknas det ekonomiska underlaget utan hänsyn till föräldrarnas inkomst och förmögenhet.

Om det finns synnerliga skäl, får det ekonomiska underlaget beräknas utan hänsyn till föräldrarnas inkomst och förmögenhet.

Enligt 2 kap. 12 § studiestödsförordningen avses med föräldrar

1. en förälder som har vårdnaden eller, i fråga om en studerande som har fyllt 18 år, senast haft vårdnaden om den studerande, och
2. en förälder som är sambo med en sådan vårdnadshavare.

Med föräldrar jämställs den som är gift med sådan förälder till den studerande som ensam har eller, i fråga om studerande som fyllt 18 år, senast ensam har haft vårdnaden om den studerande.

Nämndens bedömning

Rätten till extra tillägg prövas mot den studerandes och dennes föräldrars ekonomiska underlag, det vill säga inkomst och förmögenhet. Det åligger den som söker om extra tillägg att lämna behövliga uppgifter om inkomst och förmögenhet. Det kan i vissa fall föreligga synnerliga skäl för att bortse från föräldrarnas inkomst och förmögenhet.

NN har beviljats bistånd från kommunen i form av stödboende och försörjningsstöd eftersom kommunen bedömt att han inte ska vara försörjningsberoende av sina föräldrar. Det föreligger dock i grunden ett försörjningsansvar för föräldrarna fram till 21 års ålder om den unge fortsatt studerar. Fråga är därför om det finns synnerliga skäl för att bortse från föräldrarnas inkomst.

Det har vid ansökningstillfället gått relativt kort tid, några månader, sedan föräldrarnas försörjning av NN upphörde genom kommunens bistånd. Mot bakgrund av nämndens praxis (se ÖKS beslut dnr 2016–01498 och 2017–00674) och då främst att det gått så pass kort tid sedan kommunen övertog försörjningsansvaret, bedömer nämnden att det inte föreligger synnerliga skäl att bortse från föräldrarnas inkomster och förmögenhet. NN:s föräldrars ekonomiska underlag har inte styrkts på det sätt som krävs för att extra tillägg ska kunna medges. Överklagandet ska därför avslås.

Robert Dalman

Maria Lekarkina

Beslutet har fattats av Eva Gullfeldt, ordförande, Robert Dalman, myndighetschef, Anita Enocksson, Hans Eklund, Emelié Häger, Jessica Levin och Helena Söderberg
Föredragande: Maria Lekarkina

Kopia till CSN